

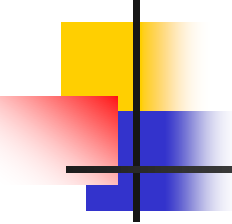
Masarykova základní škola, Stará Paka, okres Jičín

Název šablony:	ICT2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Vzdělávací oblast/oblast dle RVP:	5 Člověk a společnost
Okruh dle RVP:	5.1 Dějepis
Tematická oblast:	Dějepis – sada 1
Název vzdělávacího materiálu (výstižný popis tématu):	Vikingové a vznik středověké Anglie a Francie – Žák charakterizuje dobu raného středověku v severní Evropě a expanzi Normanů do východní, západní a jižní Evropy. Materiál slouží k výkladu, zopakování a procvičení učiva.
Kód vzdělávacího materiálu:	ICT2-1
Ročník:	VII.
Datum odučení vzdělávacího materiálu:	
Jméno autora:	Mgr. Pavel Antoš

Nájezdy Vikingů a vznik středověké Anglie a Francie

Území osídlená Vikingy (zeleně) a trasy jejich plaveb

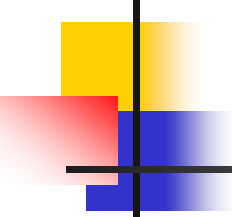

Vikingové

- **Vikingové** (Vikingr-muži Fjordů) byli skandinávští mořeplavci, kteří se v 8. – 11. století vydávali na loupeživé výpravy do mnoha evropských zemí. Pro ustanovující se evropské státy tehdy představovaly hrozivé nebezpečí.
- Z hlediska etnického původu představovali severní větev Germánů. V Evropě byli nazýváni **Normany** (Francie), **Dány** (Anglie), **Ascomany** (Německo) nebo **Varjagy** (Rusko, Byzanc).
- V jejich původní domovině vznikaly po roce 950 feudální státy. V té době také postupně přijímaly křesťanství.

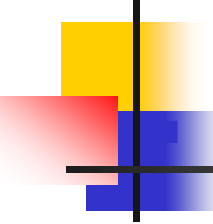

Životní podmínky a přírodní poměry

- Obyvatelstvo **Skandinávie** (drsné přírodní poměry – krátká léta, tuhé zimy) se živilo převážně zemědělstvím a **rybolovem**. Jejich obživu tvořily různé druhy masa, ale pojídali také stravu rostlinného původu. Zemědělství se věnovali pouze v některých oblastech, kde k tomu byly přírodní podmínky (švédské Skåne a Gotland, norský Viken, Jutský poloostrov).
- **Dováželi** sůl, víno, obilí, hedvábí, koření, šperky.
- **Nabízeli** kožešiny, jantar, dřevo, med, vosk, železnou rudu.

Vpády Vikingů

Norští Vikingové se soustředili na sever a jih. Dále do Grónska a odtud potom do dnešní Ameriky (díky náčelníkovi **Leifu Erikssonovi** byli norští Vikingové okolo roku 985 prvními Evropany **v Americe**).

- **Švédští Vikingové** (Varjagové) Po vodních tocích a plochách pronikali z Finského nebo Řížského zálivu k **Volze a Dněpru**. Po těchto vodních cestách postupovali dále k jihu, po Volze do **arabských zemí** a po Dněpru do **Černého moře a Byzance**. Varjagové se stali zakladateli **Kyjevské Rusi** a její původní panovnické dynastie **Rurikovců** (zakladatel Rurik).
- **Dánští Vikingové** se zaměřili na jihozápad. Pronikli do severní **Francie a do Anglie** a společně s norskými Vikingy dopluli až do **Středozemního moře**.

Vikingové se proslavili jako vynikající námořníci

- Válečné lodě s nízkým ponorem a dračími hlavami na předních umožňovaly plutí proti proudu řek do vnitrozemí.
- Vikingy lákaly křesťanské kláštery a města.
- Počátkem 10. stol. obdržel vůdce Vikingů od západofranského krále lénem Normandii, z níž se stalo nejmocnější vévodství v celé Francii.

Vznik středověké Francie

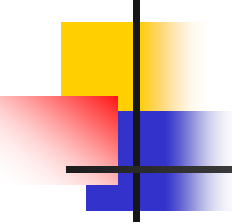

- Početná skupina Vikingů zakládá na severním pobřeží západofranské říše roku 911 vlastní stát – **Normandii**.
- Nebezpečí Vikingů a útoky německých knížat přinutily západofranské velmože ke sjednocení – 987 **Hugo Kapet** (zakladatel dynastie Kapetovců) mezi řekami Seinou a Loirou zakládá **Francii** se sídlem v **Paříži**.

Zrod středověké Anglie

- Na území dnešní Anglie se vystřídala řada různých národů – Keltové, součást římské říše, germánské kmeny Anglů, Jutů, Sasů (Anglosasové).
- Anglosasové založili několik království. Nedokázali se však ubránit Vikingům.
- 1066 se v Anglii vylodil normanský vévoda Vilém Dobyvatel a v bitvě u Hastingsu porazil Anglosasy.
- Normané se stali pány Anglie a Vilém anglickým králem. Byl majitelem většiny půdy, kterou rozdával jako léno svým věrným Normanům.

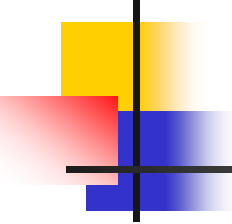

Průnik Normanů do Středozemního moře

- V roce 1091 se **Sicílie** dostala pod kontrolu **Normanů**, kteří vyvrátili arabský Sicilský emirát a založili zde **Sicilské hrabství**. Království založil roku 1130 sicilský hrabě **Roger II. Sicilský** z původem **normanské dynastie** sloučením jihoitalských a sicilských držav Normanů, které byly od roku 1059 papežskými lény.
- Korunu přijal Roger přímo z rukou papeže. Normané zde vládli až do roku 1194.

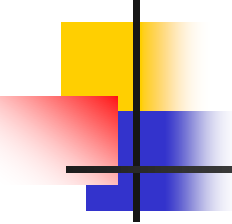

Opakování

- Jaký vliv měly přírodní a životní podmínky na způsob života Vikingů?
- Na které části tehdejšího známého světa zaútočili a proč?
- Jak zapůsobily vpády Vikingů na dějiny Francie? Proč se západnímu pobřeží Francie dodnes říká Normandie?
- Kdy a jak vzniklo anglické království pod panstvím Normanů?

Shrnutí učiva

- Severští Vikingové vynikali jako námořníci. Prostřednictvím ničivých nájezdů a zakládáním osad ovlivnily řady evropských zemí.
- Pod vlivem normanského nebezpečí vzniká 987 Francie, kterou zakládá Hugo Kapet.
- 1066 vpadli Normané do Anglie a Vilém Dobyvatel se stal anglickým králem.
- Koncem 11. stol. pronikli Normané do Středozemního moře a založili Království sicilské.

Seznam použitých pramenů

Dějepis pro základní školy a víceletá gymnázia, Fraus 2009

Dějepis – středověk pro základní školy, SPN 1991

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Vikingov%C3%A9>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Francie>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Anglosasov%C3%A9>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Kingdom_of_Sicily_1154-cs.svg

Materiál je určen pro bezplatné využívání pro potřeby výuky a vzdělávání.
Jakékoli další využití podléhá Autorskému zákonu.